

ĐÁNH GIÁ ĐIỀU KIỆN VÀ TÌNH HÌNH PHÁT TRIỂN LOẠI HÌNH DU LỊCH HOMESTAY TẠI THÀNH PHỐ CẦN THƠ

Dương Thanh Xuân⁶, Lê Văn Hiệu⁷, Tân Phan Gia Bảo⁸,

Tóm tắt

Homestay hiện đang là loại hình du lịch đang phát triển mạnh tại các cơ sở kinh doanh dịch vụ du lịch tại Cần Thơ và cũng đang là một xu thế phát triển đang ngày càng được sự quan tâm của mọi lứa tuổi, bởi vì đây là một loại hình du lịch có trách nhiệm, hỗ trợ cho các mục tiêu bảo tồn môi trường tự nhiên, các giá trị văn hóa bản địa, phát triển cộng đồng, đồng thời đem lại những lợi ích kinh tế góp phần tích cực vào sự phát triển du lịch nói riêng và phát triển kinh tế xã hội nói chung. Nhưng hiện nay, loại hình du lịch homestay tại Cần Thơ vẫn chưa phát huy hết tiềm năng vốn có của nó.

Với hy vọng loại hình du lịch homestay tại Cần Thơ ngày càng phát triển, xứng đáng với những tiềm năng sẵn có của mình. Trong giới hạn bài viết này, chúng tôi bước đầu đánh giá các điều kiện để Cần Thơ phát triển loại hình du lịch homestay. Sau đó, nêu ra đánh giá những mặt tích cực và hạn chế trong phát triển loại hình du lịch này của Cần Thơ để làm nền tảng cho ngành du lịch Cần Thơ đưa ra những giải pháp phát triển mạnh mẽ loại hình du lịch này trong thời gian tới.

Từ khóa: du lịch homestay, Cần Thơ

Abstract

Homestay is a form of tourism which is developing rapidly in the tourism agencies in Can Tho. Homestay growing trend increasingly has more attention of all ages, because this is a kind of responsible tourism and supports to preserve the natural environments, indigenous cultural values, to develop the community, and to bring economic benefits in order to make a positive contribution to the tourism development in particular and socio-economic development in general. However, at present, homestay tourism in Can Tho has not fully developed its potential.

With the expectation that homestay tourism in Can Tho City is growing more and more as its potential, in this paper, we initially assessed the conditions for Can Tho City to develop homestay tourism. Subsequently, we stated the strengths and weaknesses of homestay development in Can Tho City, which can be used as the basis for the tourism leaders of Can Tho City to make solutions to greatly develop this form of tourism in the near future.

Key words: homestay tourism, Can Tho City

⁶ Thạc sĩ Trường ĐH Tây Đô

⁷ Thạc sĩ Trường ĐH Cần Thơ

⁸ Trường ĐH Tây Đô

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Loại hình du lịch homestay đã xuất hiện tại Việt Nam từ lâu nhưng chưa có điều kiện để phát triển hết tiềm năng và trong những năm gần đây nó đã bắt đầu bùng nổ và đã thu hút rất nhiều sự chú ý của các nhà kinh doanh du lịch và là một phần không thể thiếu đối với du lịch Việt Nam. Đây là loại hình góp phần nhằm đa dạng hóa hoạt động kinh doanh du lịch và khai thác tối đa tiềm năng, thế mạnh của tài nguyên du lịch Việt Nam.

Du lịch homestay đang nhận được nhiều sự đồng thuận trong chiến lược phát triển du lịch không chỉ ở các quốc gia phát triển mà còn có ở nhiều quốc gia khác với mục tiêu mang lại lợi ích chung cho cộng đồng địa phương, đặc biệt cho cộng đồng các làng quê xa xôi ở nông thôn.

Tại Việt Nam, du lịch homestay cũng đã đem lại nhiều lợi ích thực sự về mặt kinh tế cho người dân ở các vùng nông thôn, miền núi. Nhân tố chính đóng góp cho sự thành công của loại hình du lịch này chính là cộng đồng địa phương. Họ có mối quan hệ mật thiết trong vấn đề khai thác tài nguyên du lịch để hình thành nên các hoạt động, loại hình và sản phẩm du lịch. Vì thế, việc phát triển du lịch có sự tham gia của cộng đồng là quan điểm phát triển hợp lý ngày càng được xã hội quan tâm và khuyến khích. Đặc biệt, khi triển khai loại hình du lịch homestay, việc kêu gọi sự tham gia của cộng đồng địa phương càng cần được chú trọng và thực hiện một cách nghiêm túc.

Homestay hiện đang là loại hình du lịch phát triển mạnh tại các cơ sở kinh doanh dịch vụ du lịch tại Cần Thơ và cũng đang là một xu thế phát triển đang ngày càng được sự quan tâm của mọi lứa tuổi, bởi vì đây là một loại hình du lịch có trách nhiệm, hỗ trợ cho các mục tiêu bảo tồn môi trường tự nhiên, các giá trị văn hóa bản địa, phát triển cộng đồng, đồng thời đem lại những lợi ích kinh tế góp phần tích cực vào sự phát triển du lịch nói riêng và phát triển kinh tế xã hội nói chung.

2. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

2.1. Phương pháp thu thập và xử lý tài liệu

Thu thập và chọn lọc những tài liệu, thông tin,... có liên quan đến loại hình du lịch homestay ở Việt Nam và Cần Thơ thông qua các thông tin tham khảo đáng tin cậy. Tiến hành xử lý tài liệu theo một cách có hệ thống, phân tích rành mạch các nội dung và đưa ra kết luận.

2.2. Phương pháp so sánh, tổng hợp

Dựa trên các tài liệu và những số liệu thống kê về các homestay ở Cần Thơ, về tình hình phát triển loại hình du lịch này hiện nay ở Cần Thơ chúng tôi tiến hành so sánh, đối chiếu và tổng hợp về các điều kiện để loại hình du lịch homestay phát triển, sau đó đánh giá mặt tích cực và hạn chế của việc phát triển loại hình du lịch homestay tại Cần Thơ hiện nay.

2.3. Phương pháp khảo sát thực địa

Qua tài liệu thu thập được, chúng tôi tiến hành việc đi khảo sát thực tế để đánh giá về thực trạng tổ chức loại hình du lịch homestay tại TPCT, cụ thể là các homestay: Villa My Long,

Mười Cường, Năm Liên, Hoàng Anh, Ba Xinh, Mỹ Thuận, Út Hiên, Nguyen Shack, Hung, Minh Việt, Bào Gia Trang Viên, Sáu Hoài để tập trung xem xét vấn đề nghiên cứu một cách chính xác, trực quan.

3. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU

3.1. Điều kiện phát triển loại hình du lịch homestay tại TP. Cần Thơ

Giao thông

- Đường bộ

Khảo sát tại các điểm homestay trên địa bàn TPCT cho thấy vấn đề giao thông nhìn chung chưa đáp ứng được nhu cầu cho khách đường bộ, khoảng cách từ đường chính lớn vào điểm homestay khá xa. Bên cạnh đó, lộ giao thông nông thôn đã bị xuống cấp trầm trọng, vào những lúc cao điểm của mùa nước nổi (tháng 9 - tháng 10) du khách khó di chuyển đến điểm homestay: Ba Xinh, Bào Gia Trang Viên, Út Hiên, Mỹ Thuận, Hoàng Anh... Điều đó cho thấy, cần đề xuất phương án quy hoạch cải tạo tuyến đường giao thông nông thôn để phục vụ nhu cầu di chuyển cho bà con địa phương cũng như khách du lịch.

- Đường thủy

Đa số các điểm homestay tại Cần Thơ nằm trên cù lao hoặc gần các nhánh sông với các kênh rạch chằng chịt xung quanh, điều này đã tạo thuận lợi để khách tham quan thưởng ngoạn sông nước miệt vườn và đến với điểm homestay.

Chất lượng tại điểm du lịch

- Chất lượng dịch vụ

Đa phần các điểm homestay không nằm trong hợp tác xã và không theo một tổ chức nào, thường là một điểm du lịch tự phát nên chất lượng dịch vụ tương đối kém, chưa có sự chuyên nghiệp và đào tạo bài bản.

- Cơ sở vật chất

Nhìn chung, các cơ sở vật chất của các điểm homestay cũng đã được trùng tu sửa chữa, khang trang, thoải mái và đẹp đẽ hơn, thích hợp với kinh doanh du lịch, đáp ứng được nhu cầu của khách tham quan và lưu trú tại điểm.

- Sản phẩm du lịch

Sản phẩm du lịch chưa đa dạng, bị trùng lặp với khá nhiều điểm du lịch sinh thái homestay khác; chưa có chiến lược quảng bá sản phẩm du lịch nổi trội và không có sản phẩm du lịch đặc trưng, vẫn còn mang tính truyền thống. Cần bổ sung các quầy hàng lưu niệm tại điểm để sản phẩm du lịch thêm phong phú. Điều này cũng cho thấy việc gắn kết giữa các sản phẩm du lịch đơn lẻ chưa thực sự hiệu quả, mặt khác chất lượng dịch vụ của từng loại sản phẩm dịch vụ đơn lẻ chưa cao, các dịch vụ du lịch hỗ trợ cho sản phẩm du lịch còn yếu và thiếu, đây là một trong những nguyên nhân chính làm cho chất lượng sản phẩm du lịch ở homestay Cần Thơ chưa cao và tính hấp dẫn du khách còn hạn chế nhiều.

Đội ngũ nhân viên

Hầu hết đội ngũ nhân viên tại điểm homestay ở Cần Thơ sử dụng người thân trong gia đình là chủ yếu nên dẫn đến một số ưu điểm và hạn chế sau:

+ Ưu điểm

- Tạo được việc làm cho lực lượng lao động tại chỗ;
- Nâng cao trình độ nhận thức cho lực lượng cư dân tại điểm du lịch;
- Là cư dân bản địa nên hầu hết đội ngũ nhân viên có kiến thức khá rộng về điểm du lịch và các dịch vụ đi kèm, cũng như bản sắc văn hóa của cư dân tại vùng.

+ Hạn chế

- Nguồn nhân lực không được đào tạo bài bản về nghiệp vụ du lịch;
- Không có định hướng tương lai về việc đào tạo lại nghiệp vụ du lịch cho nguồn nhân lực hiện tại;
- Không có phương hướng thu hút các nguồn nhân lực mới về điểm du lịch.

Giá cả**+ Ưu điểm**

- Giá dịch vụ homestay tương đối hợp lý, có bao gồm phần ăn sáng và ăn tối;
- Tạo được lợi nhuận từ các nguồn dịch vụ.

+ Hạn chế

- Vẫn còn sự phân chia giá cả giữa du khách Việt Nam và du khách quốc tế, phân chia giá cả giữa khách lẻ và khách đoàn;
- Giá cả dịch vụ ăn uống chưa tương xứng với chất lượng dịch vụ.

Điều kiện hỗ trợ của các chủ thể tham gia

- Cộng đồng địa phương

Hoạt động du lịch homestay ở Cần Thơ hướng đến nhấn mạnh yếu tố phong tục tập quán của cộng đồng địa phương và vì mục tiêu phát triển văn hóa và bảo tồn, do vậy đối với loại hình du lịch này, cộng đồng địa phương là yếu tố hàng đầu.

Du lịch homestay là một trong những mô hình đang được các tỉnh ĐBSCL chú trọng đầu tư nhằm xây dựng những sản phẩm du lịch phong phú, hấp dẫn, lôi cuốn du khách, đặc biệt là khách quốc tế. Bất chấp với xu hướng phát triển này, nhiều hộ gia đình tại Cần Thơ đã mạnh dạn chuyển đổi mô hình thuần nông sang làm du lịch homestay nhằm nâng cao đời sống, góp phần phát triển du lịch địa phương.

Là địa phương có hoạt động du lịch phát triển thuộc vùng ĐBSCL, Cần Thơ đã và đang từng bước xây dựng các mô hình du lịch homestay có trách nhiệm, tạo việc làm và tăng thêm

thu nhập cho người nông dân, đồng thời nâng cao vai trò của cộng đồng trong phát triển du lịch bền vững. Trong đó, xã Mỹ Khánh - huyện Phong Điền, phường Thường Thạnh - quận Cái Răng, phường Ba Láng - quận Cái Răng, phường Phú Quới - quận Cái Răng, phường An Bình - quận Ninh Kiều là những địa bàn rất tiêu biểu thường xuyên đón và phục vụ du khách tham gia loại hình du lịch homestay.

Đề du lịch homestay tại Cần Thơ từng bước được cải thiện và phát triển, dự án chương trình Phát triển năng lực du lịch có trách nhiệm với môi trường và xã hội do Liên minh châu Âu tài trợ (Dự án EU) đã có những hỗ trợ tích cực tới các địa phương tại Cần Thơ. Cụ thể, dự án đã hỗ trợ xã Mỹ Khánh (huyện Phong Điền, TP. Cần Thơ) xây dựng nhà văn hóa xã, cung cấp các trang thiết bị cần thiết như máy tính, máy chiếu, loa đài; đồng thời tổ chức 2 lớp tập huấn cho cộng đồng địa phương nhằm nâng cao nhận thức về du lịch có trách nhiệm và khả năng phục vụ khách ở các điểm du lịch homestay.

Cộng đồng địa phương là yếu tố hình thành, nuôi dưỡng, bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa bản địa, nghệ thuật kiến trúc trang trí nhà, nghệ thuật sản xuất hàng thủ công mỹ nghệ truyền thống, nghệ thuật ẩm thực, văn hóa ứng xử, lễ hội, văn hóa dân gian, văn hóa nghệ thuật truyền thống, tôn giáo tín ngưỡng... tại vùng đất Cần Thơ. Đây là nguồn tài nguyên có sức hấp dẫn đặc biệt đối với khách du lịch homestay. Cộng đồng địa phương tại Cần Thơ chủ yếu tham gia hoạt động du lịch homestay để có thêm thu nhập ngoài việc làm thường xuyên của họ. Các hộ kinh doanh loại hình du lịch homestay cần ý thức được làm du lịch là bảo tồn bản sắc văn hóa của địa phương, dân tộc mình để nâng cao chất lượng sản phẩm du lịch, nên đón tiếp khách một cách ân cần và tạo điều kiện cho họ hiểu biết hơn về phong tục tập quán của mình, đáp ứng nhu cầu của họ hoặc có thể gợi ý cho họ về công việc mà người dân thường làm để họ có dịp tham gia vào những công việc khác thường ngày của họ... Ngoài ra để phát triển loại hình du lịch homestay tại Cần Thơ thì các hộ dân làm homestay tại ba địa bàn trọng điểm là huyện Mỹ Khánh, quận Cái Răng, quận Ninh Kiều cần đầu tư cho mình và thu hút đầu tư của nhà nước để sửa sang nhà cửa, bố trí nhân lực đón tiếp khách. Đối với loại hình du lịch homestay, du khách có thực hiện được mục đích chuyến đi của mình hay không, có được đáp ứng những nhu cầu du lịch hay không phụ thuộc chủ yếu vào cộng đồng địa phương và môi trường sống của họ rất nhiều.

Với những bước đi vững chắc, du lịch homestay tại Cần Thơ đã trở thành mô hình điểm để nhân rộng sang các địa phương khác, góp phần tạo ra những sản phẩm du lịch hấp dẫn cho du khách khi đến với ĐBSCL nói chung và Cần Thơ nói riêng.

- Khách du lịch

Khách du lịch khi đến Cần Thơ cùng sinh sống với người dân bản địa, tham gia hoạt động của chính gia đình đó, được dạy cách nấu ăn, bắt cá, làm bánh... Khách du lịch tham gia hoạt động như thành viên trong cùng một gia đình. Cách tiếp cận gần gũi với văn hóa địa phương này giúp khách có ý thức hơn trong việc bảo tồn và phát triển các giá trị văn hóa của dân tộc,

trải nghiệm sâu sắc hơn về cuộc sống. Thực tế cho thấy phần lớn khách du lịch đến từ các nước phát triển. Do vậy, họ có thói quen ăn ở vệ sinh và sống tiện nghi. Đây chính là những khó khăn trong việc đảm bảo sự hài lòng của khách du lịch đối với sản phẩm du lịch của cộng đồng địa phương tại Cần Thơ.

Thị trường khách chủ yếu của du lịch homestay tại TPCT là những người thích trải nghiệm và thích tìm hiểu về nhiều nền văn hóa, sinh hoạt của nhiều nơi trong cả nước hoặc nước ngoài. Những người năng động, thích trải nghiệm cuộc sống mà đặc biệt hơn là thành phần thanh niên và trung niên. Khách du lịch tìm đến với du lịch homestay Cần Thơ chủ yếu đến từ thành thị hoặc khách du lịch nước ngoài họ đến từ những nơi có sự khác biệt trong đời sống hàng ngày. Thị trường khách quốc tế chủ yếu của loại hình homestay này là người Pháp, Bỉ, Đức, Hà Lan, Nhật... không phải chỉ có khách “Tây ba lô” hay sinh viên mới thích du lịch homestay, ngay cả giới du khách thu nhập cao cũng có người sẵn sàng hành trang để tham gia loại hình du lịch homestay. Những năm gần đây, các tour du lịch homestay ở Cần Thơ không chỉ thu hút khách nước ngoài mà còn thu hút được số lượng lớn khách nội địa.

- Công ty du lịch

Các công ty du lịch tại Cần Thơ là cầu nối giữa khách du lịch với cộng đồng địa phương, giữ vai trò môi giới trung gian để bán sản phẩm du lịch cho cộng đồng và cung cấp một phần sản phẩm du lịch mà cộng đồng chưa cung ứng đủ, đảm bảo cho sự đa dạng và chất lượng cho sản phẩm du lịch tại TPCT. Họ có thể sử dụng lao động là cộng đồng địa phương, góp phần tạo công ăn việc làm và thu nhập cho cộng đồng địa phương. Loại hình du lịch homestay ở Cần Thơ hiện nay đang rất thịnh hành được đa số khách du lịch lựa chọn khi đi du lịch nội địa lẫn quốc tế.

Các công ty du lịch tại Cần Thơ thường xuyên tổ chức các tour miền Tây cũng như tour du lịch homestay như: Hải Âu Tourist, Thám hiểm Mekong, Viet Fun Travel, Ấn tượng Mekong, Fidi Tour, Hieu's Tour,... nên tạo ra nhiều tour du lịch homestay trên địa bàn Cần Thơ và phối hợp với các hộ dân thường xuyên đổi mới và sáng tạo thêm nhiều chương trình du lịch hấp dẫn để có thể làm đa dạng thêm loại hình du lịch này. Công ty du lịch tạo ra nhiều tour du lịch homestay tại Cần Thơ thì chính quyền địa phương tại TPCT cũng sẽ được nguồn thuế từ du lịch góp phần vào việc tôn tạo các tài nguyên du lịch địa phương, người dân Cần Thơ được nâng cao mức sống hơn, thu nhập ổn định hơn. Công ty du lịch càng tạo ra nhiều tour du lịch hấp dẫn, độc đáo thì càng thu hút được nhiều đối tượng khách hơn, góp phần phát triển bền vững công ty.

- Chính quyền địa phương

Chính quyền địa phương là người lãnh đạo, có vai trò tổ chức và quản lý, tăng cường sức mạnh đoàn kết tập thể của cộng đồng tại Cần Thơ. Đặc biệt, phát huy tiềm năng, thế mạnh của Cần Thơ trong mọi hoạt động kinh tế, văn hóa, xã hội theo các chủ trương, đường lối của nhà nước và pháp luật, là cầu nối giữa cộng đồng địa phương và thế giới bên ngoài. Để phát huy

tiềm năng, thế mạnh của địa phương thì chính quyền địa phương của Cần Thơ cần làm tốt công tác đảm bảo an ninh trật tự, đảm bảo vệ sinh môi trường phục vụ du khách khi đến với Cần Thơ. Chính quyền địa phương nên ủng hộ việc các công ty du lịch khai thác hoạt động du lịch homestay tại vùng đất Cần Thơ. Bởi vì họ mong muốn hoạt động du lịch sẽ mang lại việc làm cho người dân, tạo nguồn thu nhập cho địa phương.

Đặc biệt, các chính quyền địa phương ở các nơi như ấp Mỹ Long, ấp Mỹ Ái, ấp Nhơn Lộc, ấp Mỹ Thuận ở xã Mỹ Khánh - huyện Phong Điền; các chính quyền địa phương ở phường Ba Láng, phường Thường Thạnh, phường Phú Quới ở quận Cái Răng và chính quyền địa phương ở phường An Bình, quận Ninh Kiều nên có các chính sách hỗ trợ người dân khi tham gia vào loại hình du lịch homestay, vì sẽ không dễ để một người lạ có thể vào và sống cùng gia đình của họ và sinh hoạt bình thường như thành viên trong gia đình được nên chính quyền địa phương phải có các chính sách phù hợp để người dân tham gia vào làm du lịch với một tinh thần thoải mái và nhiệt tình.

3.2. Đánh giá chung về tình hình phát triển loại hình du lịch homestay tại Cần Thơ

Ưu điểm

Dự án EU đã có nhiều hỗ trợ cho việc phát triển du lịch có trách nhiệm tại Cần Thơ giai đoạn 2013 - 2016, đã góp phần hỗ trợ cộng đồng dân cư tại xã Mỹ Khánh (Phong Điền - Cần Thơ) phát triển du lịch đạt kết quả ngày một tốt hơn. Dự án EU đã hỗ trợ nhiều lớp tập huấn về quản lý du lịch có trách nhiệm với nhiều loại hình kinh doanh du lịch, trong đó có loại hình kinh doanh lưu trú homestay. Ngoài ra còn hỗ trợ thiết bị phục vụ công tác đào tạo, nâng cao nhận thức về du lịch có trách nhiệm như máy tính, máy chiếu, thiết bị âm thanh,...

Về giao thông, phần lớn các homestay tại TPCT nằm trong các vùng quê, xa trung tâm thành phố. Tuy nhiên, giao thông vẫn thuận lợi cho du khách đến bằng đường bộ (đi bộ, xe đạp, xe máy) và cả đường thủy (tàu, đò đưa rước khách du lịch).

Về cơ sở vật chất với hệ thống phòng xây dựng kiên cố hoặc bán kiên cố với các vật liệu từ thiên nhiên Nam Bộ như tre, lá dừa,... phòng ngủ sạch sẽ, tiện nghi với máy quạt (máy lạnh), đèn điện, nhà vệ sinh và hệ thống kết nối mạng (wifi) được đảm bảo tốt.

Về các dịch vụ ăn uống, vui chơi và nghỉ ngơi tại các homestay Cần Thơ được du khách trải nghiệm và đánh giá cao bởi các loại hình cùng ăn, cùng ở, cùng làm với chủ nhà. Câu cá giải trí, làm nông dân, đi xe đạp, tát mương bắt cá, chèo xuồng, tham gia các trò chơi dân gian... đậm chất Nam Bộ.

Về cách phục vụ, chủ nhà luôn nhiệt tình, cởi mở, cách giao tiếp thân thiện, hiếu khách, cung cấp thông tin đầy đủ và chi tiết cho du khách về đặc điểm, phong cách lối sống của con người Nam Bộ, con người Việt Nam. Tại một số homestay, chủ nhà đồng thời cũng là hướng dẫn viên quốc tế, giao tiếp và chia sẻ được nhiều thứ tiếng như Anh, Pháp, Hà Lan... Sự phát triển mạnh mẽ của loại hình du lịch homestay ở Cần Thơ đã góp phần tạo được việc làm cho lực lượng lao động tại chỗ, nâng cao trình độ nhận thức cho lực lượng cư dân tại điểm du lịch,

là cư dân bản địa nên hầu hết đội ngũ nhân viên có kiến thức khá rộng về điểm du lịch và các dịch vụ đi kèm, cũng như bản sắc văn hóa của cư dân tại vùng.

Về giá cả, giao động từ 200 - 600 nghìn đồng một đêm, bao gồm cả ăn uống 2 buổi tối và sáng. Nhìn chung, đây là mức giá tương đối hợp lý. Với mức giá này, chủ yếu nguồn thu của các homestay tại Cần Thơ là từ các nguồn dịch vụ mang lại.

Hạn chế

- Sự liên kết trong tổ chức du lịch homestay tại các điểm du lịch ở Cần Thơ còn mờ nhạt. Thực tế cho thấy, các hộ gia đình tham gia cung ứng dịch vụ du lịch mang tính tự phát vẫn còn khá nhiều. Đồng thời sự thỏa thuận hợp tác giữa các hộ gia đình tham gia tổ chức du lịch homestay với công ty du lịch vẫn còn lỏng lẻo, “hợp đồng miệng” vẫn còn khá phổ biến. Chính vì điều này đã dẫn đến sự không đồng nhất về sản phẩm dịch vụ, sự yếu kém trong việc tổ chức du lịch.... Đây là các vấn đề đặt ra cần sớm có giải pháp khắc phục.

- Trình độ chuyên môn nghiệp vụ của hộ cung ứng dịch vụ du lịch homestay vẫn còn nhiều hạn chế. Phần lớn các hộ cung ứng dịch vụ tại các cù lao đều tham gia cung ứng dịch vụ với đặc điểm “cây nhà lá vườn” vì thế sự am hiểu về loại hình du lịch homestay vẫn còn hạn chế. Xét về trình độ chuyên môn nghiệp vụ thì vẫn còn nhiều điều phải bàn, đặc biệt là sự hiểu biết về nhu cầu, đặc điểm của khách du lịch là vấn đề bỏ ngỏ, sự hạn chế về trình độ ngoại ngữ cũng ảnh hưởng phần nào đến chất lượng dịch vụ của các điểm du lịch homestay như: Út Hiên, Hưng, Ba Xinh, Mỹ Thuận, Hoàng Anh, Minh Việt...

- Thiếu tính đa dạng, đặc trưng, chuyên biệt của sản phẩm du lịch. Các sản phẩm dịch vụ của hộ gia đình tổ chức du lịch homestay mang đặc thù của miệt vườn sông nước miền Tây nhưng đa phần là hình thức và cách tổ chức hoạt động đều giống như nhau, chưa có sự sáng tạo, đổi mới trong dịch vụ. Hầu hết các hộ gia đình, các cù lao, các điểm du lịch homestay đâu cũng là các loại hình dịch vụ tập làm nhà nông, xem biểu diễn nghệ thuật, quà tặng lưu niệm,... Tuy nhiên, khả năng sáng tạo, thay đổi sản phẩm dịch vụ hầu như là không có, vì thế khó lòng giữ chân khách du lịch trong tương lai.

- Công tác quảng bá hình ảnh du lịch homestay tại các điểm du lịch homestay nói chung còn quá “nghèo nàn”. Mặc dù chính quyền địa phương có hỗ trợ quảng bá du lịch homestay tại các điểm du lịch, các cù lao tuy nhiên nội dung và tần suất còn rất mờ nhạt. Còn đối với những hộ dân tổ chức du lịch homestay thì sự hiểu biết về công tác tiếp thị còn rất khiêm tốn. Bảng hiệu quảng cáo là công cụ chiêu thị duy nhất của hầu hết các hộ gia đình cung ứng dịch vụ du lịch homestay. Trong khi đó, xuất phát từ sự kết hợp mờ nhạt giữa công ty du lịch với các hộ gia đình tổ chức du lịch homestay nên phần lớn công ty du lịch chưa mặn mà với các tour homestay từ đó công tác chiêu thị cho loại hình du lịch này vẫn chưa được đầu tư đến nơi đến chốn.

- Doanh thu du lịch homestay chủ yếu là ăn uống và lưu trú, doanh thu từ dịch vụ vui chơi giải trí và các dịch vụ khác còn nhỏ so với doanh thu của toàn ngành. Bên cạnh đó, các món ăn tại homestay không có thực đơn, chỉ khi khách đến yêu cầu (thông qua lời giới thiệu của chủ

nhà) thì chủ nhà mới làm, hoặc một số nơi cần phải đặt trước ít nhất một ngày mới có món ăn. Các homestay chỉ đơn giản phục vụ du khách chỗ ăn, chỗ nghỉ, phương tiện đi lại, chưa có hoạt động hướng dẫn tham quan cho du khách.

- Cần Thơ thiếu nhiều khu vui chơi giải trí, khu du lịch cộng đồng tổng hợp đủ sức hấp dẫn khách: không có những mô hình du lịch vườn phong phú, tiêu biểu và đủ lớn để làm hài lòng du khách. Có thể nhận thấy những sự hạn chế đó khi đến với Homestay Út Hiên, Minh Việt, Ba Xinh, Năm Liên,...

- Mối quan hệ liên ngành giữa Du lịch - Nhà nước - Văn hóa thông tin và các địa phương tuy có nhưng trong thực hiện thiếu phối hợp đồng bộ và chặt chẽ, trong khi sự cạnh tranh và nhu cầu phát triển của thị trường đòi hỏi cần có sự phối hợp tốt hơn để giải quyết những mâu thuẫn trong nội bộ ngành và liên ngành thì mới có khả năng thu hút được khách.

- Về giao thông thì phần lớn con đường vào các điểm homestay tại Cần Thơ khá nhỏ (2 - 2,5 mét), các loại xe ô tô có trọng tải lớn, xe khách trên 16 chỗ không thể vào được các homestay như Hoàng Anh, Mỹ Thuận, Ba Xinh, Hưng, Út Hiên, Sáu Hoài... Ở một số nơi, ô tô 4 bánh qua cầu gập rất nhiều khó khăn. Vào thời điểm mưa nhiều, đi xe máy vào các điểm homestay cũng rất nguy hiểm do lộ bị sinh lầy, rong bám, rất trơn trượt, nước ngập dâng lên cao như: Mười Cương, Ba Xinh, Mỹ Thuận,...

- Nguồn nhân lực còn thiếu và yếu cả về chất lượng lẫn số lượng, còn thiếu đội ngũ nhân viên có ngoại ngữ và trình độ văn hóa vùng để giới thiệu cái hay cái đẹp cho du khách. Nhân viên tại homestay không được đào tạo bài bản về nghiệp vụ du lịch, chưa có định hướng tương lai về việc đào tạo lại nghiệp vụ du lịch cho nguồn nhân lực hiện tại và cũng chưa có phương hướng thu hút các nguồn nhân lực mới về điểm du lịch.

- Giá dịch vụ ăn uống một số điểm homestay chưa tương xứng với chất lượng dịch vụ. Giá cả tương đối cao so với đối tượng khách là người Việt Nam. Còn sự phân biệt giá cả giữa khách lẻ với khách đoàn, khách Việt Nam với du khách nước ngoài.

- Hầu hết các homestay nằm rải rác ở nhiều nơi như Cái Răng, Ninh Kiều, Phong Điền, chưa có sự liên kết giữa các homestay với nhau. Đầu tư phát triển du lịch còn nhỏ lẻ, vốn đầu tư của các chủ vườn homestay còn hạn chế nên các dịch vụ không đồng đều. Phần lớn các điểm dịch vụ du lịch homestay trên địa bàn thành phố Cần Thơ không tham gia vào hợp tác xã và không theo một tổ chức nào, là những điểm du lịch tự phát nên chất lượng dịch vụ tương đối kém, chưa có sự chuyên nghiệp và đào tạo bài bản.

- Xử lý rác thải còn hạn chế, chưa được xử lý tốt. Một số điểm du lịch còn xả rác trực tiếp xuống sông hoặc các kênh, rạch. Có thể nhìn thấy điều đó ở một số điểm homestay.

- Tất cả các điểm du lịch homestay tại Cần Thơ chỉ đơn thuần hướng du khách trải nghiệm về nét văn hóa của người Kinh miền Tây Nam Bộ mà lại không tổ chức những mô hình tìm hiểu về nét văn hóa, sinh hoạt của người Hoa, Khmer trong khi thành phần các dân tộc đó sống tại ĐBSCL không phải là ít.

4. KẾT LUẬN

Có thể thấy rằng, loại hình du lịch homestay tại Cần Thơ hiện nay đang ngày càng phát triển, nổi tiếng và được nhiều khách du lịch trong vùng, trong nước và còn có rất nhiều khách quốc tế quan tâm. Tuy nhiên, thực trạng phát triển loại hình du lịch này hiện nay ở Cần Thơ chưa tương xứng với tiềm năng, thế mạnh vốn có của mình. Từ những khó khăn, hạn chế nêu trên mà loại hình du lịch homestay tại Cần Thơ đang gặp phải và để loại hình du lịch này phát triển tốt hơn, mạnh mẽ hơn thì chính quyền địa phương, những người chủ nhà (chủ đầu tư) cùng với những nhà quản lý du lịch của Cần Thơ cần đề ra những giải pháp thiết thực và cụ thể nhất để có những chính sách tối ưu nhằm phát triển một cách tích cực hơn về hình ảnh, về thương hiệu, về sản phẩm du lịch độc đáo, thu hút nhiều khách trong và ngoài nước cũng như mang lại nguồn doanh thu cho các homestay, cho cư dân địa phương nói riêng và ngành du lịch của TP. Cần Thơ nói chung.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1]. Khánh An, “Ngắm homestay độc đáo không đụng hàng của lão nông Cần Thơ”, Báo Dân Trí online, đăng ngày 30/4/2017, tại: <http://dulich.dantri.com.vn/du-lich/ngam-homestay-doc-dao-khong-dung-hang-cua-lao-nong-can-tho-20170430141521138.htm>
- [2]. Nguyễn Văn Chất và Dương Đức Minh, “Phát triển du lịch cộng đồng dựa vào loại hình du lịch homestay tại ĐBSCL”, Tạp chí Khoa học Văn hóa du lịch, đăng ngày 15/9/2014, tại: <http://www.itdr.org.vn/vi/nghiencuu-traodoi/857-phat-trien-du-lich-cong-dong-dua-vao-loai-hinh-du-lich-homestay-tai-dong-bang-song-cuu-long.html>
- [3]. Thanh Hương, “Điểm mặt độc tên những homestay mang phong cách hương đồng cỏ nội ở Cần Thơ”, Tin nhanh Online, đăng ngày 14/10/2017, tại: <http://cantho.tintuc.vn/du-lich/diem-mat-doc-ten-nhung-homestay-mang-phong-cach-huong-dong-co-noi-o-can-tho.html>
- [4]. Nguyễn Quốc Nghi, “Giải pháp phát triển du lịch homestay tại các cù lao ở ĐBSCL”, Tạp chí Khoa học Trường Đại học Cần Thơ (27), NXB ĐH Cần Thơ, 2013.
- [5]. Nguyễn Thị Ngọc, “Tình hình phát triển du lịch homestay tại Thành phố Cần Thơ”, Khóa luận tốt nghiệp, Trường Đại học Tây Đô, 2014.